

שני אה ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים"
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א
בית הכנסת "זכור לאברהם" פיצ'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

גליון מס' 297

ערש"ק פרשת "ויצא" ו' בכסלו תשע"ב

הכוז העצום שביתור!

זה קרה לפני פחות ממאה שנה. משפחה מאירופה ניסתה להשיג עוד מקור מחיה. המשפחה ב"ה גודלת ואיתה גם ההוצאות. ראש המשפחה חשב במה להתעסק, אין הוא רוצה שהעסק הנוסף יפריע לו בחייו הרוחניים ובקביעות עיתים לתורה. התורה והמצוות היו ויהיו תמיד בראש מעייניו. לבסוף החליט לגדל תרנגולים בחצר ביתו. ומהחלטה למעשה. עופות עופות מצאו את מקומם בחצרו של אותו יהודי. הביצים נמכרו בריח ניכר ולמשפחה היתה הרווחה. הכל התנהל כשורה עד לאותו יום שראש המשפחה הבחין בדבר מוזר. בשמיעתו החדה, קלט שהרעש וההמולה הבוקעים מהלול שבחצרו, אינם כתמול שלשום. ספירה מדוקדקת של התרנגולים גילתה שמספר עופות חסרים. ראש המשפחה חיפש סימני חדירה של חיה רעה, אך חיפושיו עלו בתוהו. דאגתו גברה עשרת מונים שכן גם ביום המחרת גילה ששוב מספר עופות חסרים. הדבר חזר על עצמו גם ביומיים הבאים. בצורה החלטית אמר ראש המשפחה שהלילה אין הוא הולך לישון. הוא ישב במארב ויראה בשל מי הרעה. ומהחלטה למעשה. שלג אירופאי כבד כיסה את אותו יהודי, אך דבר לא הזיז אותו ממקומו וממארבו. בשעת לילה מאוחרת, שכל תושבי העיירה נמו את שינתם, שמע מיודעינו קול רחש הבוקע מאחד העצים. הוא מגלה לתדהמתו, דמות באפילה המרימה את גדר חצרו ומכניסה כמה עופות היישר לשק גדול. ליבו של ראש המשפחה הלם בפראות והוא התקרב בלאט אל הדמות. ליבו החסיר פעימה כאשר גילה מי זה אותו גנב, שברוב חוצפתו ורשעותו גנב לו לילה אחר לילה את מקור פרנסתו. היה זה שכנו לספסל בית הכנסת. רק היום בבוקר אמר לי שלום בלבביות שכזו ולחץ את ידי בחום, ובלילה - שומו שמים. שאר הלילה לא עבר על ראש המשפחה שנינה. הוא התהלך אנה ואנה בביתו. חיכה הוא לבוקר בו ינקום נקמתו ויעשה באתו יהודי גנב שמו. הוא ילמד אותו לקח. אשתו קמה משנתה והרגישה במשהו שמתרחש. הוא סיפר לה הכל והיא היתה המומה. כיהודים שומרי תורה ומצוות שרצון בוראם לנגד עיניהם, הם החליטו שאסור להם להלבין את אותו גנב ברבים ולשפוך את דמו, אך מה יעשו ואין הם יכולים לראות את פניו. הם מחליטים החלטה שרק בני אברהם, יצחק ויעקב יכולים להחליט. הם מהגרים לאמריקה עם כל המשפחה, נוסעים הם ללא נודע ובלבד שלא להעליב ולפגוע. הם מוכרים את כל רכושם כמעט כלי ריוח ומפליגים אל הארץ הזרה אך ליבם שלם עימם שהם עשו את הצעד הנכון, שהם גרמו שמחה גדולה בשמים. מספר שנים עברו והתחילה השואה באירופה. כל בני כפרם מצאו את מותם על ידי הנאצים הארורים, הם היו המשפחה היחידה ששוארה לפליטה. כוח הויתור נתן להם את חייהם לשלל. אחים ואחיות יקרים, סיפור מדהים זה מתאים מאוד לפרשתינו. בפרשתינו אנו קוראים על אותה גבורת נפש וויתור מופתי של רחל אימנו שויתרה לאחותה לאה. בפתחה באיכה רבת, מסופר שבאו אבות העולם ומשה הרועה הנאמן וביקשו רחמים על בני ישראל ולא נענו. קפצה רחל אימנו לפני הקב"ה ואמרה: ריבונו של עולם! גלוי וידוע לפניך שיעקב עבדך אהבני אהבה יתירה ועבד בשבילי לאבא שבע שנים. וכשנשלימו אותן שבע שנים והגיע זמן נישואי לבעלי, יעץ אבי להחליפני לבעלי בשביל אחותי, והוקשה עלי הדבר עד מאוד, והודעתי לבעלי ומסרתי לו סימן שיכירני, שלא יוכל אבי להחליפני. ואחר כך התחרטתי, התאפקתי וכבשתי את האהבה שבקירבי, העברתי על מידותי וויתרתי לאחותי. ריחמתי עליה שלא תצא לחרפה ומסרתי לה את כל הסימנים שמסרתי לבעלי - כדי שיהיה סבור שהיא רחל. ועוד שנכנסתי תחת המיטה והיה מדבר עם אחותי ואני משיבתו כדי שלא יכיר לקול אחותי וגמלתי חסד עימה ולא קינאתי בה, ולא הוצאתיה לחרפה. ומה אני שאני בשר ודם, עפר ואפר לא קינאתי לצרתי ולא הוצאתיה לבושה וחרפה, ואתה מלך חי וקיים ורחמן, מפני מה קינאת לעבודת האלילים והגלית את בני ונהרגו בחרב ועשו אויבים בס כרצונם? מיד נתגלגלו רחמי על הקב"ה ואמר: בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומם! אחרי דברים נפלאים אלו, לא נותר לנו אלא רק להתחזק במידת הוויתור, ונזכה על ידי כך לטובה ולברכה ולגאולה השלמה במהרה.

בנין עולם!

מסופר על אחד הצדיקים, שהיו לו "מתנגדים". יום אחד הרהיבו ה"מתנגדים" עוז כנפשו וזרקו אבן גדולה שניפצה את חלונו וכמעט שרוצצה את מוחו... התלמידים של הצדיק נבעתו ורצו מיד למחות על חילול ה' הגדול. אך הרב ענה לעומתם שמסופר על יעקב אבינו שהניח אבנים סביב לראשו. האבנים החלו מריבות עד שלבסוף נהפכו לאבן אחת גדולה. כנראה שכך קרה גם כאן. ורקו מספר אבני חצץ "שרבו" ביניהם - עלי יניח צדיק ראשו, עד שלבסוף נבלעו ונעשו לאבן אחת גדולה... ובאמת עלינו לדעת ולהבין, לשם מה נוחץ לתורתנו הקדושה - תורת חיים, לטרוח ולספר כמה אבנים לקח יעקב ועל "האיחוד" שעשו ביניהם, אלא בודאי שיש כאן מסר גדול ונפלא, לשעה ולדורות!!! בחיי האדם ישנם "אבני נגף" רבים, פיתויים חומריים מחד, ורוחניים מאידך גיסא, ולדוגמא: רשתות המזון מלאים מזן אל זן במאכלים מפתים בהשגחת הבד"צ כמובן... לדאבונו הרב, מקרה שכיו הוא להבחין בפנים הקורנות של היהודי החרדי, לרגל הבשורה או הראיה של חטיף חדש גם ישן שזכה לעיטור הנכסף של השגחה מהודרת זאת או אחרת... חיש מהר מקיים הוא מצוה, שאינה כתובה בשום חומש... ולוקח חמישה שהרי אם לא יהיו קליינטים למוצר חלילה וחס, וירידו את ההשגחה היקרה מפז "וחי אחיק עימך" זאת לא נשכח... וממילא אוכלים ושותים באיצט"ל של "לו" צדיקים זהו העולם הבא, כבר אמרו חז"ל, צרות העולם הטהור והעולם הבא, בנין האחת - חורבן השניה... ודי לחכימא ברמיזא... וממילא מיטל עלינו לדעת לרסן התאוות החומריות והרוחניות, שאבני "הנגף" יהפכו לאבני "הגפן" פוריות המצמיחות בן אדם השולט ביצרו ועושה נחת רוח ליוצרו. לא לחינם נקראו תלמידי חכמים "בונים", אל תקרי בנין אלא "בנין", יודעים הם לקדש את החומר ולהפכו לבנין נפלא. וכמו שאכן לבסוף לקח יעקב אבינו האבן אשר שם למראשותיו "וישם אותה מצבה ויצוק שמן על ראשה!"

אחים יקרים, נזכה להתגבר על תאוות העולם השפל ונזכה במהרה לבנין אריאל!

זמני כניסת שבת וציאת השבת

לרכנו תם	ציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
17:53	17:15	16:14	ת"א
17:52	17:14	16:00	י-ם
17:49	17:13	16:03	חיפה
17:43	17:17	16:18	כ"ש

הפסרת השבוע: "ועמי תלואים"

מטעמים לשבת

ועכשיו בא לכאן וקיבל יראת שמים - "מה נורא המקום הזה". לפיכך אמר: "אין זה כי אם בית אלוקים" - כאן, במקום שקיבלתי יראת שמים, הוא ה"בית", "זוה" - זה שלמדתי תורה עד כה - "שער השמים" - לא היה אלא שער לשמים, "תרעא לדרתא..." (מענינה של תורה)

"ויהיב את רוזל מלאה" (כט,ל)

פירש הרב "פתח אליהו" זצ"ל: לאה, שראתה את אהבתו לרחל, היתה מוסיפה ומשבחת בפניו את אחותה כדי להרבות את אהבתו לרחל! וזהו שנאמר "ויהיב גם את רחל - מלאה!" (מעין השבוע)

איך יעקב אבינו עבד הוא אצל לבן, באיזה מסירות, ובאיזה אמונה, הייתי ביום אכלני חורב, וקרח כלילה. וכו'. (אמרי חן)

"מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלוקים וזה שער השמים" (כוז,יז)

אמר הבעל שם טוב הקדוש זצ"ל: אמרו חכמינו: "חבל על דלית ליה דרתא ותרעא לדרתא עביד" (שבת לא) - אוי לו למי שאין לו בית דירה ועושה לו שער לבית דירה. כלומר, שהוא לומד ויראת שמים אין בו. משמע, איפוא, שתורה קרויה "שער" ויראת שמים קרויה "בית". והנה, יעקב הלא למד תורה בבית מדרש של שם ועבר ארבע עשרה שנה,

"ויאמר הן עוד היום גדול, לא עת האסף הבקנה" (כוז,ז)

מדוע הוכיח אותם יעקב אבינו? הלא זה לא מן הנימוס! אלא, יעקב אבינו חשב, מכיון שיום אתמול התקצר מחמת "ששקעה לו החמה שלא בעונתה", אולי הם חושבים לדעתם, כי חל שינוי בסדרי בראשית, והימים יהיו קצרים תדיר, ועל כן הם אספו את המקנה מוקדם, לפיכך אמר להם: "הן עוד היום גדול", ואתמול זה היה מקרה חד פעמי, ואילו היום, חזר היום לקדמותו. ואפשר לפרש עוד, שיעקב אבינו, איש האמת, אינו יכול לראות עוול ולשתוק, ועל כן הוכיח אותם, שאם שכירי יום הם, לא השלימו עדיין את פעולת היום. וראינו אנו

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

האורח. אך פעם, בערבו של חג השבועות, לא נמצא אורח. הורה הרב למשרתו שיחפש בכל רחבי העיר. לפנות ערב חזר המשרת והודיע, שלא עלה בידו למצוא אף אורח. אמר לו הרב: "חפש שוב, בדוק בכל מקום, לך אף לבית הקברות!". עשה כדבריו, פשפש ולא מצא, והחליט לבדוק בבית הקברות. להפתעתו, מצא יהודי זר יושב בין המצבות, פניו נתונות בכפות ידיו וכל גופו מזדעזע בבכי מר. הזמינו המשרת להתארח אצל הרב, והאיש לא שעה לדבריו, שב המשרת וסיפר את סיפורו, לבש הרב את אדרתו, לקח את מקלו, ומיהר לבית העלמין. מצא שם את היהודי הבוכה והפציר בו שיחדל מבכיו בגלל קדושת היום הממשמש ובא, ויתלווה אליו לביתו. והיהודי אינו מגיב, ממאן להינחם. אמר לו הרב: "הסר דאגה מלבך ובוא עימי - ואני נשבע שאצילך מרעתך!". כיון ששמע כך, קם והלך עם הרב, ובדרכו סיפר את סיפורו. מתושבי "סאל" הוא, ולפני שנים רבות יצא מביתו למצוא את פרנסתו מעבר לים. ה' שלח ברכה במעשיו. הוא חסך הון רב, ועתה שב לעירו. האוניה עגנה בנמל, והנוסעים הורדו לסירה שתובילם ליבשה. כששילשלו את הארגז עם כל הונן, ניתק החבל והארגז צנח לים! כל עמלו עלה בתוהו! עני ואביון הוא! נדהם הרב - הוא נשבע לעזור, מה יעשה? חשב למכור את ביתו ורכושו ולתיתם לאיש, אבל הוברר לו שכל הונן לא יגיע למחצית הסכום. פנה הרב אל הנמל, וביקש לראות את המקום בו נפל הארגז. או אז עמד לפני קונו בתחינה נרגשת. לפתע השתנו פני הים, רגשו וסערו, והארגז צף מתהומות הים ונסחף אל החוף. שש האיש ושמח, ונשא את ארגזו היקר אל בית הרב. שאלה ובישרו כי ימצאנה בביתו - עובדת היא בבית הרב ומשתכרת שם למחייתה....

(מעין השבוע)

הימים קצרים הם, והלילה מקדים לרדת. עלינו לראות שלא יקרה לנו מה שקרה ליעקב אבינו עליו השלום, שביקש להתפלל תפילת מנחה שתיקן אביו יצחק ולפתע שקעה עליו השמש, ותיקן תפילת ערבית. מעשה בצדיק רבי חיים חורי זצ"ל, שנסע במונית מעירו גאבס, בלוויית רבי שמואל עידאן, מנהל ישיבת "כסא רחמים", מספר המעשה. כשהתאחרה השעה ביקש מהנהג לעצור בצד הדרך, כי ברצונו להתפלל מנחה. סירב הנהג הערבי להענות לבקשה. גם כשהסביר לו שעוד מעט יעבור זמן התפילה לא נעתר. לפתע, כעבור רגע קל, כבה מנוע המכונית והיא דממה. ניסה להתניעה, ולא עלה בידו. ירד הנהג לאתר את מקור התקלה ולתקנה. בינתיים ירדו גם הצדיק ומלווהו, והתפללו מנחה בצד הדרך. לאחר שסיים את תפילתו בכוונה רבה, שאל את הנהג הגוחן על המנוע: "מדוע אינך נוסע?". אמר לו: "עדיין לא הצלחתי לאתר את הקלקול במכונית". אמר הצדיק: "אין מה לתקן, דבר לא התקלקל. היכנס למכונית וסע לשלום". משך הנהג בכתפיו, הוריד את מכסה המנוע, נכנס למכונית והתניעה - והמנוע פעל ללא דופי. בהמשך כל הדרך, עד הגיעם לגרבא, מחוץ חפצם, לא פסק הנהג להתפעל ולהשתומם, ואמר כי יודע הוא לבטח שאך ורק בגלל סירובו לעצור לצורך התפילה ארעה התקלה, ומבקש הוא סליחה ומחילה. התנה הצדיק את סליחתו בכך, שהנהג יעצור מעתה לכל יהודי שיבקש חניה לצורך תפילה!

❦ ❦ ❦

מה בין "הכנסת האורחים" של לבן הארמי, שהעביד עשרים שנה את קרובו בפרך, לבין הכנסת האורחים של אבותינו הקדושים? הגאון רבי חיים טולידאנו זצ"ל, רבה של "סאל" שבמרוקו, נהג לארח על שולחנו עוברי אורח בשבתות ובחגים, ולא מצא מנוח עד שהשיג את

זוירת השבוע

אחת השאלות ביום הדין - אם נשאת ונתת באמונה. היכן מצונו שאלה זו בפרשתנו בד' מקומות?

את התשובות יש לשלוח לפקס: 03 558 4485
בין הפותרים נכונה יוגרל (אחת לחודש)
אוגדן של עלוני ישא ברכה

תשובה לחידה מפרשת "תולדות": כה, יט ברש"י, כו-כח בפסוק.

והייתם לי סגולה

עשרים וארבעה דברים מעכבים את התשובה, ואחד מהם הוא בעל חימה (הרמב"ם הלכות תשובה ד,ה). משמע שאדם שלא כועס קרוב יותר לעשות תשובה.

(מישועה והצלחה)

מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוגרבי שליט"א

הצנור הבנים

הסגולה הטובה ביותר

כותב השל"ה הקדוש: "ותמיד תהיה תפילה שגורה בפי אב ואם להתפלל על זרעם, שיהיו לומדי תורה וצדיקים ובעלי מידות טובות, ויכוין במאוד על זה בברכת התורה, "ונהיה אנחנו וצאצאינו וכו'", וכן בברכת אהבה רבה - "אבינו אב הרחמן המרחם רחם נא עלינו ותן בליבנו וכו'", יחשוב גם כן על זרעו וזרע זרעו עד עולם, וכן בכל מקומות כאלה יעשה תפילתו קבע בכל לבבו ובכל נפשו".

"ומעשה בכהן אחד שהיה ירא שמים בסתר וכל מעשיו הטובים שהיה עושה, היה עושה בסתר, והיו לו עשרה בנים מאישה אחת - שישה זכרים וארבע נקבות - ובכל יום ויום היה מתפלל ומשתטח ומבקש רחמים ומלחך בלשונו עפר, כדי שלא יבוא אחד מהם לידי עבירה ולידי דבר מכוער ואמרו לא יצתה אותה שנה ולא שניה ולא שלישית, עד שבא עזרא והעלה הקדוש ברוך הוא על ידו את ישראל מבבל ואותו כהן עימהם, ולא נכנס הכהן ההוא לעולמו עד שראה כהנים גדולים ופרחי כהונה מבניו ומבני בניו עד חמישים שנה, ואחר כך נכנס אותו הכהן לבית עולמו, עליו הכתוב אומר (תהלים לז) "בטח בה' ועשה טוב וגו'".

וסיפר הגאון רבי מנדל אטיק, ראש ישיבת "ארץ צבי" בירושלים, כי פעם היה נוכח במעונו של הגאון רבי יצחק-זאב סולובייצק זצ"ל, הרב מבריסק, עת בא לבקרו תלמיד חכם, ובתוך השיחה התורנית, התאונן אותו תלמיד חכם, כי הוא לא זכה לסייעתא דשמיא בחינוך הילדים. אך הרב מבריסק כלל לא הבין מה אותו תלמיד חכם מדבר. בשביל להצליח בחינוך הילדים צריך להשקיע. "בדמעות ובתהלים זה עלה לי" - הוסיף הרב מבריסק.

ואם נשכיל להשקיע כוחנו בתפילה בצירוף דמעות, גדול הוא המלך השומע תפילת כל פה שיקבל תפילתינו ברצון, לראות בנים ובני בנים נטיעות נאמנים כולם עוסקים בתורה ובמצוות באמת לשמה, אכ"ר.

שלום בית

תייקר אותה!

כתב בספר "אהבה ורעות", שאדם צריך להכיר שבעל ואישה אינם ישויות נפרדות ועצמאיות, כי אם ישות אחת. זה נלמד מהעובדה שהאישה נבראה מצלעו של האיש. מכאן שהם בעצם אחד, אשר הופרדו כדי שיוכלו למלא את תפקידיהם השונים בחיים. מבט זה כלפי בן הזוג, מקנה יחס שונה לחלוטין לנישואין. כשאתה מנסה להכות זבוב ובלי כוונה ידך מכה את גופך, האם היית כועס על ידך? ודאי שלא, כי אתה והיד שלך הם היינו הך. ברור שאם תעניש את היד אתה גורם צער בעצם לעצמך. הדבר נכון גם לגבי בן זוגך. אם בן זוגך גורם לך צער, אין טעם לכעוס עליו, מתוך ההכרה שזה דומה לכעס על עצמך. אדם הנושא אישה, נוטל על עצמו את האחריות לפרנס את משפחתו. למרות שאישה בדרך כלל מבשלת וממלאה עבודות בית רבות וארוכות למען בעלה, עיקר עול האחריות לפרנסת המשפחה נופל על כתפי הבעל. נטילת האחריות הכספית של בית היא המחיר של הנישואים עם אישה. זה מחיר יקר מאוד, כי דבר בעל ערך משיגים בתשלום מלא. ישנו כלל שחפץ בעל ערך אינו מגיע בחינם. כאשר תכיר בכך, תתחיל להבין מדוע אדם חייב לעמול כל חייו כדי לפרנס את אשתו ומשפחתו. יש גברים שנוטים לחפש חסרונות בנשותיהם ומדגישים אותם או מהרהרים עליהם רבות. אך למה לאדם לעשות כן? למרות שודאי שאי אפשר להשוות אישה לקניין גשמי, נוכל למשול משל: לאחר שקונים מכונת חדשה, אין מבקרים את המכונתית או מחפשים בה מגרעות. ברגע שהמכונתית היא שלך, אתה מסתכל על מעלותיה ושוכח מחסרונותיה. אותו דבר ניתן לומר לגבי אשתך. אין אף סיבה ראויה לחפש מגרעות לאחר הנישואין. עכשיו עליך להתרכז ולהנות מהנקודות הטובות, ולנצל את שאר הכוחות כדי לעמוד במחויבויות ובאחריות. יש גברים המכירים מעט מאוד במתנה הנפלאה שה' נתן להם באמצעותה של האישה. היא מוכנה לשרת אותך ולעזור לך בכל צרכיך. החבר הכי טוב בעולם אינו יכול להשתוות לאישה. ויתרה מזו, כל מה שהיא רוצה בתמורה הוא הערכתך וחיבתך. אם רק תיתן לה זאת, היא תהיה שבעת רצון כאילו נתת לה את כל הכסף שבעולם. יחסך אליה יקר בעיניה מכל היהלומים והזהב, עבור זה לבד משתלם לה כל עמלה. ומדוע שלא נעשה זאת? אדרבא נרבה לעשות זאת למען כבוד שכינתו יתברך, ובזה נזכה לשפע טובה וברכה, חיים חן וחסד.

אמרי שפך

- *הרה"ק רבי משה חיים לוצטו אומר: מתעתועי היצר: שמטעה הראיה עד שרואים הרע כאילו הוא טוב ממש והטוב - כאילו הוא רע.
- *הרה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב אומר: אילו ניטלה מהיצר הרע כל אפשרות לעשות מעשים בשמו של היצר הטוב, כי אז כמה מעשים מגונים לא היו אפשריים כלל.
- *הרה"ק רבי אברהם מסלונים אומר: את הרע אי אפשר לעקור בשכליות כי אם במעשים בפועל ממש.
- *הבעל שם טוב הקדוש אומר: על האדם ללמוד מהיצר הרע: מה היצר מסית ומדיח, כדי לקיים את שליחותו שלמענה נוצר, אף אתה עשה את המוטל עליך.

(פתגמים נבחרים)

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

שבועות שמיים נפתחו בפניהם! אבל, אם נמשיך את משלו של רבינו הרמב"ם, אומנם קצרה ידינו מהקיף את מורכבות האדם, איבריו ותכונותיו, רגשותיו ומידותיו, אבל הכל בכל מתגמד לנוכח הנשמה הטהורה, שהיא חלק אלוק ממעל ושורשיה בחיובי עולמות טמירים, בבחינת "חיה" ו"יחידה" האצולות מגבהי מרומים, ורק אפס קציה מצוי באדם וחופף עליו. וכל פעולה מפעולותיו משפיעה מיידית על הנשמה, שורשיה וענפיה ועל העולמות התלויים בה. כל מצוה מזריחה אור, כל מילה של תורה, כוונה בתפילה, מעשה חסד וצדקה, עולים במעלה הסולה המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, להאיר ולעורר שפע קדושה טובה וברכה, רחמי שמים ואהבה רבה, וכל עבירה מחשיכה עולמות ומקצצת בנטיעות רחמנא ליצלן, יוצרת חיץ ונתק והשפע נכלא בעוונות. זאת גילה לנו רבי שמעון בר יוחאי - עד היכן מגיעה כל מצוה, מה סגולתה, איזה כוח היא מעוררת בחיובי עולמות ושליבות ספירת הקודש ומה היא משפיעה ברוחניות ובגשמיות. ומדוע גילה זאת? כדי להלהיב את הלבבות למצוות, להמריץ, לכוון ביתר שאת בתפילה העומדת ברומו של עולם ולהגביר חיילים לתורה. אגו, אין לנו עסק בנסתרות - ואין זה חסר לנו. כי אם היה מישהו מגלה לנו קוד סודי, שעל ידו כל הקשה על קלידי המחשב מוסיפה אלף שקלים לחשבון הבנק שלנו, הרי לא היינו עוזבים את המחשב לרגע קט, וקצות אצבעותינו היו מצמיחות יבלות! ואם באו חכמי הרו וגילו לנו שבכל מצוה, בכל ברכה, בכל מילה של תלמוד תורה, רוכשים אנו חלק נוסף בגן העדן ששווה יותר מכל חי העולם הזה, ומזריחים אור בעולמות וקדושה בנשמותינו - איך לא נרוץ לחטוף עוד ועוד מצוות! (מעין השבוע)

"ובחוקותיהם לא תלכו - את משפטי תעשו ואת חוקותי תשמורו ללכת בהם, אני ה' אלוהיכם". וביארו, שלאחר שנצטוונו שלא לעשות כתועבותם, הוזהרנו שלא יעלה בדעתנו ללכת בחוקותיהם, כלומר ליישם את אופן עבודת אליליהם בעבודת הבורא יתברך, את הבורא יש לעבוד אך ורק לפי משפטי התורה וחוקיה. ומדוע, למה לא נאמץ אופנים נוספים מתרבויות האומות? כתב השל"ה הקדוש בהקדמת סיפרו: "כי חוקות הגויים אין בהם סוד ותועלת, אבל ממצוות ה' נבראים מלאכים לעושיהן ומלווים אותם בכל אשר ילכו". **לרבינו הרמב"ם זצ"ל משל נפלא**, מה בין מצוות התורה הקדושה לבין חוקות הגויים. משל למה הדבר דומה? לאדם המטייל במזויאון השעווה ורואה דמויות כמו חיות של מלכים ורוזנים, מושלים ומצביאים. יתכן ויתרשם, יתכן ויתפעל, וכבר ארע שאנשים ביקשו שם הדרכה מסדרן, שהוברר שאינו אלא בובת שעווה... אך מה תהומי ההבדל בין אותם פוחלצים ובין אנשים חיים! בובת השעווה אינה אלא קליפה חיצונית, מעטה כוזב, שאין בו כל תוכן. ואילו האדם יש בו פנימיות, איברים ועצמות וגידיים ומחזור דם פועם וחיים תוססים. ומשחר האנושות ועד ימינו אנו עמלים, חוקרים ורופאים, מדענים ואנשי רוח, לעמוד על צפונותיו ותכונותיו, סגולותיו ומורכבותו, ולא עמדו על אפס קציהם! כך הדבר והרבה יותר מכך, במצוות התורה הקדושה. אילו יהיו כל הימים דיו והשמים יריעות, כל העצים קולמוסים וכל האנשים סופרים, לא יוכלו לכתוב צפונות אחת ממצוות התורה. כמה דינים והלכות, כמה משמעויות ולקחים, פירושים ורמזים, בכל מצוה ומצוה! "אדם אם יחיה אלף שנים פעמיים לא יעלה ויגיע לחקר מצוה אחת עד עומקה ושורשיה ושורשיה שורשיה - מלבד רבי שמעון בן יוחאי וחבריו,

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ המבשל בשבת, אסור לו לעולם, ולאחרים מותר במוצאי שבת מיד, ובשוגג אסור בו ביום גם לאחרים, ולערב מותר גם לו מיד.
- ✓ האופה פת בשבת או מבשל מאכל או מרתיח מים או חלב, חייב משום מבשל. וכן הצולה בשר על גבי גחלים חייב משום מבשל. ואפילו פירות שנאכלים כמות שהן חיים, המבשלם בשבת חייב משום מבשל.
- ✓ אין למלאכת בישול קשר עם מלאכת הבערה, כי כל אחת מלאכה נפרדת בפני עצמה, ולכן המבשל לא אש מוכנה מבעוד יום, או המוסיף מים צוננים על מים רותחים שבקומקום כדי להרבותם חייב משום מבשל. והרבה טועים וחושבים שאיסור בישול כרוך באיסור הבערת אש, וכל שהאש מוכנה אין בזה משום בישול, וזוהי טעות גדולה ובורות רבה, ומצוה לפרסם ברבים שאין למלאכת בישול קשר עם מלאכת הבערה.
- ✓ תבשיל שנתבשל כל צורכו ונצטון, אם חזר וחיממו בשבת עד שהגיע לחום שהיד סולדת בו - חייב משום מבשל, ודוקא בתבשיל שיש בו מרק.
- ✓ תבשיל צונן שנתבשל כל צורכו מערב שבת והיה מונח במקרה, מותר לחממו בשבת על פלטה חשמלית של שבת, אפילו בחום שהיד סולדת בו, וכן מותר לחממו על אזבסט (או פח מתכת מנוקב) המונח על כיריים של גז, ובלבד שרוב התבשיל יבש, אף שיש בו קצת רוטב, אבל אם היה רוב התבשיל רוטב - אסור לחממו בשבת, מפני שיש דין בישול אחר בישול בלח. והמחמיר שלא לחמם התבשיל אלא אם כן כולו יבש - תבוא עליו ברכה.
- ✓ ההיתר הנאמר בסעיף הקודם לחמם תבשיל צונן שנתבשל כל צורכו מערב שבת על פלטה וכו', אמור גם לגבי בשר שיש בו שומן שנקרש, שגם מותר לחממו בשבת, אף על פי שהשומן נמס מחמת האש, ואין לאסור משום נולד, והאשכנזים מחמירים בזה.
- ✓ מותר להניח לחם קפוא על הפלטה החשמלית של שבת או על אזבסט המונח על כיריים של גז, כדי להפשירו, ואם יש על הלחם גושי קרח או פתיתי קרח צריך להסירם על ידי נייעור וניגוב לפני החימום. (דרך אגב יש להודיע, שמבחינה בריאותית לא טוב להניח לחם קפוא על האש ולאכול, כיון שנכנס בו רטיבות).
- ✓ דבר שנאפה או ניצלה מותר לבשלו בשבת במשקה, ולכן מותר לתת פת במרק חם שהיד סולדת בו ואפילו בכלי ראשון. וכן מותר (לספרדים שנוהגים כמרן השולחן ערוך) לערות מים רותחים ממיחם העומד על האש לתוך כוס שיש בו קפה, מפני שהקפה קלוי מערב שבת, ואין בישול אחר קלייה, והמחמיר לתת הקפה לתוך הכוס רק לאחר שעירו בו המים החמים כדי שיהיה כלי שיש - תבוא עליו הברכה. וכן מותר (גם לאחינו האשכנזים) לערות מים רותחים ממיחם העומד על האש לתוך כוס שיש בו נס קפה שבכוס, מפני שהנס קפה נתבשל לפני כן, ואין בישול אחר בישול, אבל טוב להחמיר אם אפשר לתת הנס קפה על המים הרותחים שבכוס, וכנ"ל לגבי קפה רגיל.
- ✓ אסור לערות מים חמים על עלי תה בשבת לעשות תמצית (סענס), כיון שהעירו מבשל כדי קליפה, אלא צריך לבשל את עלי התה מערב שבת. וכשרוצה לעשות תה בשבת, לא ישפוך תחילה אל הכוס את מי התמצית ויערה עליהם מכלי ראשון, אלא ישפוך תחילה מים חמים לכוס, ואחר כך יתן מי התמצית על המים החמים, אלא אם כן גם מי התמצית חמים שהיד סולדת בהם, שאז מותר לערות עליהם חמין.
- ✓ אם בישל עלי התה מערב שבת על האש, וכלו מי התמצית בשבת, מותר לערות בשבת מים חמים מהמיחם העומד על הפלטה על העלים המבושלים לעשות מי תמצית, אבל אם לא בישל מערב שבת, אלא רק עירו עליהם מים חמים מכלי ראשון מערב שבת, יש מחלוקת אם מותר להוסיף ולערות מים חמים על העלים הללו כשכלו מי התמצית בשבת, ולכתחילה ראוי להרתיח את עלי התה מערב שבת לצאת מידי ספק.
- ✓ כשרוצה לעשות תה בשבת, לא ישפוך תחילה אל הכוס את מי התמצית ויערה עליהם מכלי ראשון, אלא ישפוך תחילה מים חמים לכוס, ואחר כך יתן מי התמצית על המים החמים, אלא אם כן גם מי התמצית חמים שהיד סולדת בהם, שאז מותר לערות עליהם חמין.
- ✓ אם לא בישל את עלי התה כלל מערב שבת, יש להקל ליתן בכלי שלישי. וכן הדין בשקיות תה יתנם בכלי שלישי, אם לא הכין מערב שבת תמצית, (כלי שלישי הכוונה שלאחר שמוג מים מהמיחם לתוך כוס, ימוזג את המים לכוס אחר והוא נקרא כלי שלישי).

(השבת וההלכותיה)

העלון מוקדש לתפילת רבים

לרפואתו השלימה של הוד כ"ק מרן אדמו"ר מנדבורנה שליט"א.
הרה"צ רבי יעקב ישכר בער בן סימה רייזל ובזכות זיכוי הרבים יחזקהו ויאמצהו השי"ת
לאורך ימים ושנים דשנים ורעננים עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אכי"ר.